Svanemerking av

Industrielle rengjørings- og avfettingsmidler

Versjon 3.0 • 12. desember 2014 - 9. februar 2015
Høringsforslag

Nordisk Miljømerking

Innhold

Hva er et Svanemerket industrielt rengjørings- og avfettingsmidler? 3

Hvorfor velge Svanemerking? 3

Hva kan Svanemerkes? 4

Hvordan søker man? 4

Hva kreves for å bli Svanemerket? 5

1 Miljøkrav 6
1.1 Generelle miljøkrav 6
1.2 Effektivitet 11
1.3 Emballasje og informasjon 11
2 Kvalitets- og myndighetskrav 12

Markedsføring 14

Svanemerkets utforming 14

Etterkontroll 14

Hvor lenge gjelder lisensen? 14

Nye kriterier 15

Ordforklaringer og definisjoner 16

Bilag 1 Produsentens/ leverandørens deklarasjon om produktets innhold
Bilag 2 Råvareprodusentens / råvareleverandørens deklarasjon om råvarens innhold
Bilag 3 Brukerrapporter (O13)
Bilag 4 Analyser, testmetoder og beregninger

065 Industrielle rengjørings- og avfettingsmidler, versjon 3.0, 12. desember 2014

Adresser

Nordisk Ministerråd besluttet i 1989 å innføre en frivillig offisiell miljømerking, Svanen. Nedenstående organisasjoner/foretak driver Svanemerkingen på oppdrag av respektive lands regjering. For mer informasjon se web sidene:

Danmark
Miljømærkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Kollegievej 6
DK-2920 Charlottenlund
Tel: +45 72 300 450
Fax: + 45 72 300 451
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Finland
Miljömärkning Finland
Box 489
FI-00101 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
Fax +358 9 61 22 51 99
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Island
Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suδurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavik
Tel: +354 591 20 00
Fax: +354 591 20 20
svanurinn@ust.is
www.svanurinn.is

Norge
Miljømerking
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
Fax: +47 24 14 46 01
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige
Miljömärkning Sverige AB
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
Fax: +46 8 55 55 24 01
svanen@svanen.se
www.svanen.se

Dette dokument kan bare kopieres i sin helhet og uten noen form for endring.

Sitat kan benyttes hvis opphavsmannen Nordisk Miljømerking nevnes.

Hva er et Svanemerket industrielt rengjørings- og avfettingsmidler?

Industrielle rengjørings- og avfettingsmidler skal kunne fjerne oljerester, voks, fett, smuss, støv og eventuelt rust fra overflater, maskindeler/verktøy og rørsystemer av f.eks. stål, aluminium, betong og plast.

Bruksområdene kan omfatte rengjøring- og avfetting av gulv- og veggflater i produksjonslokaler, maskiner og maskindeler, produksjonsutstyr og metalldeler i industrien, tanker/lasterom på skip, skipsdekk og dekk på oljeplattformer, rørsystemer (CIP-rengjøring), fasader og tuneller, fjerning av kjøle- og skjæreolje og rensing av kjølevannsystemer.

Svanemerkede industrielle rengjørings- og avfettingsmidler:

- Har egenskaper som å fjerne olje, fett og smuss samtidig som de er skånsomme for miljøet.
- Er nedbrytbare, bioakkumuleres ikke og begrenser utslipp av giftige stoffer til vannmiljøet.
- Er effektivitetstestet og er like gode som sammenlignbare produkter.

Miljømerking av industrielle rengjørings- og avfettingsmidler vil bidra til reduserte utslipp av miljø- og helseskadelige stoffer, enten direkte til vannresipienter og til avløpssystem.

Nordisk Miljømerkings benytter seg av forsiktighetsprinsippet og stiller derfor strenge krav til helse- og miljøfarlige kjemikalier, samt stimulere teknologi som erstatter helse- og miljøfarlige kjemikalier.

Industrielle rengjørings- og avfettingsmidler skal samtidig være effektive, noe som er viktig for industrien for å minimere driftsstans og dermed redusere kostnader, samtidig som det er viktig for miljøet at produktene har tilstrekkelig kvalitet i forhold til bruksområdene. Miljømerking av produktene behøver derfor også å omfatte krav til effektivitet/kvalitet.

Hvorfor velge Svanemerking?

- Produsenten kan bruke varemerket Svanen i sin markedsføring. Svanemerket har troverdighet og er meget godt kjent i Norden.
- Svanemerket er en kostnadseffektivt og enkelt måte for produsenten å kommunisere sitt miljøarbeide og miljøengasjement til kunder og leverandører.
- Miljøspørsmål er komplekse og det kan ta lang tid å sette seg inn i spesifikke problemstillinger. Svanemerkingen kan ses som en guide til dette arbeide.
- Svanemerking omfatter ikke bare miljøkrav, men også kvalitetskrav fordi miljø og kvalitet ofte går hånd i hånd. Det betyr at en svanelisens også kan ses som et kvalitetsstempel.

Hva kan Svanemerkes?

Rengjørings- og avfettingsmidler som er beregnet til rengjøring og avfetting av gulv- og veggflater i produksjonslokaler, gulvflater og dekk på skip og oljeplattformer, produksjonsutstyr, metall- og maskin-deler i industrien, tanker/lasterom på skip, rengjøring av kjølevannsystemer og vannrensesystemer, rørsystemer (CIP-rengjøring) og tunnelvask. Høykonsentrerte produkter kan svanemerkes.

Produktene kan kun markedsføres til profesjonelle brukere i industrien.

Kriteriene omfatter ikke produkter til bil- og båtpleiemidler, produkter som spesifikt er beregnet til bruk i næringsmiddelindustrien, produkter til vindusvask, samt universal- og sanitetsrengjøringsmidler, da det finnes egne kriterier for disse produkttypene.

Mikroorganismeholdige produkter, rensekjemikalier til vannrenseanlegg og produkter til legemiddelindustrien kan heller ikke Svanemerkes.

Nordisk Miljømerking har kriterier for andre typer av rengjøringsmidler. For produkter som ikke kan Svanemerkes i henhold til dette dokument henvises til miljømerkingens øvrige dokumenter. Kontakt oss gjerne for mere informasjon, adresser finnes på side 2.

Hvordan søker man?

Hvert krav er markert med bokstaven O samt ett nummer. Alle krav skal oppfylles for at en lisens skal oppnås.

Symboler i teksten

For hvert krav er det beskrevet hvordan kravet skal dokumenteres. Det finns også ulike symboler som brukes for å lette arbeidet. Symbolene er:

✉ Send inn

🔑 Kravet kontrolleres på stedet

Søknad

Søknad om nordisk lisens sendes til miljømerkeorganisasjonen i eget land og er gyldig for behandling i 12 måneder. Søknaden kan behandles av en annen miljømerkingsorganisasjon etter avtale mellom disse. Beskjed om dette gis til søkeren. Foretak utenfor Norden søker hos miljømerkeorganisasjonen i det nordiske landet hvor produktene i hovedsak skal markedsføres.

Søknaden skal bestå av et søknadsskjema (søknadsformular) og dokumentasjon som viser at kravene oppfylles (hvilken dokumentasjon som kreves er spesifisert i kravene). På søknadsskjemaet skal det opplyses om i hvilke nordiske land de aktuelle produktene selges og antatt omsetning i hvert land skal føres opp.

Mer informasjon og hjelp ved søknad kan finnes. Gå inn på respektive lands hjemmeside for å få informasjon.

Salg i Norden

Innvilget lisens gjelder for hele Norden. I lisensbeviset blir produktene oppført per land der hvor de selges i henhold til opplysninger gitt på søknadsskjemaet. Produktene vil fremkomme på Nordisk Miljømerkings hjemmeside(r). Lisensinnehaveren plikter å informere Nordisk Miljømerking dersom det blir endringer mht hvor produktene selges. Hvis produktet skal selges i andre nordiske land enn det som først er angitt på lisensbeviset, skal lisensinnehaveren skriftlig informere og eventuelt sende inn nødvendig dokumentasjon til Nordisk Miljømerking i det landet der den nordiske lisensen ble utstedt.

Kontroll på stedet

Før lisens bevilges kontrollerer Nordisk Miljømerking normalt på stedet at kravene oppfylles. Ved kontrollen skal underlag for beregninger, original til innsendt dokumentasjon, måleprotokoll, innkjøpsstatistikk og lignende som bekrefter at kravene oppfylles kunne fremvises.

Kostnader

En søknadsavgift betales i forbindelse med at bedriften søker lisens. I tillegg til det kommer en årsavgift basert på den Svanemerkede produktets omsetning.

Spørsmål

Ved spørsmål, kontakt gjerne Nordisk Miljømerking, se adresser på side 2.

Hva kreves for å bli Svanemerket?

For å få Svanelisens må alle krav oppfylles.

For å kunne få innvilget nordisk lisens, må følgende dokumentasjon vedlegges søknaden:

- Dokumentasjon som viser at eventuelle nasjonale forskrifter/særkrav oppfylles
- Bruksanvisning på alle aktuelle språk.
- Kopi av etiketten på alle aktuelle språk.
- Dokumentasjon som viser at nasjonale regler, lover og eventuelle bransjeavtaler om retursystem for emballasje følges.

1 Miljøkrav

Miljøkravene er oppdelt i tre deler - generelle krav, inkludert krav til særskilte stoffer, effektivitet og emballasje.

Kapittel 1.1 om "Generelle krav" inneholder krav som alle produkter skal oppfylle, og gjelder samtlige inngående stoff om ikke annet er oppgitt. I tillegg omfattes krav til tensiders nedbrytbarhet og aerob og anaerob nedbrytbarhet.

Kapittel 1.2 inneholder krav til produktets effektivitet.

Kapittel 1.3 inneholder krav til produktets emballasje.

Med mindre annet er angitt regnes inngående stoff som alle stoff i produkter, også tilsatte additiver i råvarene (f.eks. konserveringsmidler og stabilisatorer), men ikke forurensinger fra råvareproduksjonen. Som forurensninger regnes rester fra råvareproduksjonen som inngår i det industrielle rengjørings- og/eller avfettingsmiddelet i konsentrasjoner under 100 ppm (0,0100 vektprosent, 100 mg/kg). Stoffer som er tilsatt en råvare bevisst eller med et formål, regnes ikke som forurensning uansett konsentrasjon. Forurensninger på råvarenivå i konsentrasjoner over 1,0% i råvaren regnes som inngående stoffer. Kjente fraspaltningsprodukter av inn-gående stoffer, regnes også som inngående stoffer.

1.1 Generelle miljøkrav

O1 Informasjon om produktet

Søkeren skal gi detaljert opplysninger om produktene som inngår i søknaden. Følgende informasjon skal oppgis:

- Beskrivelse av produktet (funksjon og bruksområde)
- Fullstendig resept med opplysninger om alle inngående stoffer skal sendes til Nordisk Miljømerking. Resepten skal inneholde for hver ingrediens:
    - handelsnavn
    - kjemisk navn
    - mengde (vektprosent), inklusive og eksklusivt vann
    - CAS-nummer og/eller EINECS-nummer
    - DID-nummer

Om råvaren inneholder flere stoffer skal vanninnhold og funksjon angis.

DID-nummer er det nummeret en ingrediens har på DID-listen, som skal anvendes ved beregning av kjemikaliekrav. DID-listen kan fås fra Nordisk Miljømerkings hjemmesider, se adresser på side 2. Se bilag 4 for mer informasjon om DID listen.

☒ Beskrivelse av produktet i henhold til definisjonen av hva som kan Svanemerkes.

☒ Fullstendig resept i henhold til kravet.

☒ Sikker Sikkerhetsdatablad/produktdatablad i henhold til gjeldende lovgivning i det land det søkes lisens, for eksempel Bilag II i REACH (Forordning 1907/2006/EF) for hvert produkt og hvert inngående stoff.

O2 Klassifisering av produktet

Produktet skal ikke være klassifisert/merkes i henhold til tabell O2 under. Klassifiseringen skal være i henhold til gjeldende lovgivning (CLP-forordningen 1272/2008 eller EUs preparatdirektiv 1999/45/EEC 2008, elle senere). Legg merke til at klassifiseringen i henhold til preparatdirektivet kun kan anvendes til og med 31. mai 2015.

Tabell O2 - Klassifisering av produktet

CLP-forordning 1272/2008[1]:			EUs stoffdirektiv 67/548/EF[2]:	
Signalord	Faresetning		Farebetegnelse	Risikosetning
			Miljøfarlig,	
Advarsel, Aquatic acute 1	H400		N	R50
Advarsel, Aquatic chronic 1	H410		N	R50/53
Advarsel, Aquatic chronic 2	H411		N	R51/53
-, Aquatic chronic 3	H412		-	R52/53
-, Aquatic chronic 4	H413		-	R53
-, Ozone	H420		N	R59
			Kreftfremkallende,	
Farlig, Carc. 1A eller 1B	H350		T	R45 og/eller
			T	R49
Advarsel, Carc. 2	H351		Xn	R40
			Mutagen,	
Farlig, Muta. 1A eller 1B	H340		T	R46
Advarsel, Muta. 2	H341		Xn	R68
			Reproduksjonsskadelig,	
Farlig, Repr. 1A eller 1B	H360		T	R60
Farlig, Repr. 1A eller 1B	H360		T	R61
Advarsel, Repr. 2	H361		Xn	R62 og/eller
Advarsel, Repr. 2	H361		Xn	R63
-	H362		-	R33
-	H362		-	R64
			Meget giftig,	
Farlig, Acute Tox. 1 eller 2	H330		Tx	R26
Farlig, Acute Tox. 1	H310		Tx	R27
Farlig, Acute tox. 2	H300		Tx	R28 og/eller
Farlig, STOT SE 1	H370		Tx	R39
			Giftig,	
Farlig, Acute Tox. 2 eller 3	H330 eller H331		T	R23
Farlig, Acute Tox. 3	H331		T	R24
Farlig, Acute Tox. 3	H301		T	R25
Farlig, STOT SE 1	H370		T	R39 og/eller
Farlig, STOT RE 1	H372		T	R48
			Helseskadelig,	
Advarsel, Acute tox 4	H332		Xn	R20
Advarsel, Acute tox 4	H312		Xn	R21
Advarsel, Acute tox 4	H302		Xn	R22
Advarsel, STOT RE 2	H373		Xn	R48
Farlig, Asp. Toax. 1	H304		Xn	R65 og/eller
Advarsel, STOT SE 2	H371		Xn	R68
			Sensibiliserende,	
Farlig, Resp. Sens. 1	H334		Xn	R42
Advarsel, Skin sens. 1	H317		Xi	R43
Flam. Liq. 1	H224		Fx	R12

1 Gjeldende fra desember. 2010.

2 Gjeldende i overgangsperioden til Forordning nr. 1272/2008 fra desember 2010 til juni 2015.

Høykonsentrerte produkter må oppfylle krav til klassifisering i bruksform (maksimalt anbefalt dosering), men kan ikke være klassifisert H400, H410, H411, H412 og/eller H413 i konsentrert form.

Vi gjør oppmerksom på at produsenten av råvare/produkt er ansvarlig for klassifiseringen.

✉ Etikett og sikkerhetsdatablad i henhold til gjeldende lovgivning i det land det søkes lisens, for eksempel Bilag II i REACH (Forordning 1907/2006/EF).

O3 Klassifisering av inngående stoffer i produktet

Produktet får ikke inneholde stoffer som er eller kan avgi stoffer som er klassifisert kreftfremkallende (Carc), mutagene (Mut), reproduksjonstoksisk (Rep), sensibiliserende ved innånding, akutt toksiske eller spesifikk organtoksisitet ved gjentatt eksponering (STOT RE) i henhold til CLP forordningen 1272/2008.

Inngående stoffer i produktene skal ikke være klassifisert med fareklasser i henhold til tabell O3.

Tabell O3 - Klassifisering av inngående stoffer i produktet

Fareklasse i henhold til CLP-forordningen	**CLP-forordning 1272/2008**
Kreftfremkallende Kategori Carc 1A/1B/2 *	H350 H351
Mutagene Kategori Muta 1A/1B/2	H340 H341
Reproduksjonsskadelige Kategori Repr 1A/1B/2 **	H360 H361 H362
Resp. Sens. 1 Skin Sens. 1	H334 H317

** Unntatt er NTA som urenhet. Kompleksdannere av typen MGDA og GLDA kan inneholde urenhet av NTA i råvaren i konsentrasjoner under 1,0 %, så lenge konsentrasjonen i produktet holder seg under 0,1 %.*

✉ Sikkerhetsdatablad/produktblad for alle inngående råvarer (i alle produkter) i henhold til gjeldende lovgivning i det land det søkes lisens, for eksempel Bilag II i REACH (Forordning 1907/2006/EF).

✉ Erklæring fra produsent (bilag 1), erklæring fra råvareprodusent/leverandør (bilag 2) samt sikkerhetsdatablad for samtlige inngående stoffer i henhold til gjeldende europeisk lovgivning.

O4 Miljøskadelige stoffer

Ingen av de inngående stoffer med følgende miljøfareklassifisering (i henhold til forordning nr. 1272/2008) kan inngå i produktet i mengder, som overskrider angitt grense.

$100*C_{H410} + 10*C_{H411} + C_{H412} \leq 1\ \%$

der

C_{H410} er konsentrasjonen stoffer klassifisert som H410 i prosent

C_{H411} er konsentrasjonen stoffer klassifisert som H411 i prosent

C_{H412} er konsentrasjonen stoffer klassifisert som H412 i prosent

Tensider klassifisert H412 unntas fra kravet, forutsatt at de er lett nedbrytbare og anaerobt nedbrytbare**.

** I henhold til DID-listen eller til testmetode nr. 301 A-F eller nr. 310 i OECD guidelines for testing of chemicals eller andre tilsvarende testmetoder.*

*** I henhold til DID-listen eller ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller tilsvarende testmetoder, hvor det oppnås minst 60 % nedbrytbare under anaerobe forhold.*

Om opplysninger om stoffets miljøfare ikke er tilgjengelig, regnes stoffet som miljøfarlig H410.

✉ Redegjørelse for tensider som skal unntas fra kravet (mengde, klassifisering, nedbrytbarhet).

✉ Sammenstilling av produktenes innhold av H410, H411 og H412 klassifiserte forbindelser per liter bruksløsning, samt beregninger som viser at kravet oppfylles.

O5 Konserveringsmidler

- Konserveringsmiddel kan tilsettes i flytende produkter hvis konserveringsmiddelet ikke er bioakkumulerbart. Forbindelsen anses for ikke å være bioakkumulerbar hvis BCF < 500 eller logKow < 4,0. Hvis det finnes opplysninger om både BCF og log KOW, skal verdien for BCF benyttes.
- Konsentrasjonen av konserveringsmiddel skal være optimert i forhold til produktets volum, og det skal gjennomføres en Challenge-test (bilag 4) eller tilsvarende som viser dette.
- Konserveringsmiddel er kun tillatt for å konservere produktet eller råvaren, ikke for å gi en desinfiserende effekt eller anti-mikrobiell funksjon.

✉ Dokumentasjon som viser at ingen av de tilsatte konserveringsmidlene er bioakkumulerbare, jfr OECD testmetode nr 305 A-E eller 107, 117.

✉ Testrapport for gjennomført Challenge-test eller tilsvarende som viser at en optimal konsentrasjon av konserveringsmiddelet anvendes i produktet. Se bilag 4 vedrørende krav til testlaboratorium samt for informasjon om Challenge-test.

O6 Flyktige organiske stoffer (VOC)

Flyktige organiske løsningsmidler kan maksimalt inngå med 1 vektprosent.

Flyktige organiske forbindelser (VOC) defineres i henhold til VOC-direktiv 1999/13/EC:

Flyktig organisk forbindelse (VOC): organisk forbindelse med damptrykk > 0,01 kPa ved 20 °C.

✉ Beregning av VOC-innhold i produktet.

O7 Fosfor og fosfonater

Fosfor og fosfonater får ikke inngå i produkter til utendørs bruk.

Fosfor og fosfonater i produkter til innendørsbruk får ikke inngå med mer enn 0,5 g P / liter bruksløsning.

Vær oppmerksom på nasjonal lovgivning om fosfor der produktet skal selges/markedsføres. I Norge er fosfor regulert i «Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)», §2- 12 og § 2-14.

✉ Beregning av tilsatte mengde fosfor og fosfonater (beregnet som elementært fosfor, P) i bruksoppløsningen.

O8 Stoffer som ikke får inngå i produktet

Følgende forbindelser får ikke inngå i produktet eller finnes som aktivt tilsatte stoffer i råvarene:

- APEO og APD (alkylphenol etoksilater og alkylphenol derivater)
- EDTA (Etylenediamintetraacetat og dets salter) og DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)
- Organiske klorforbindelser og reaktivt klor

- Halogenerte og aromatiske løsningsmidler
- Ftalater
- Fargestoffer
- Parfyme
- Kvartenære ammouniumforbindelser som ikke er nedbrytbare
- Benzalkoniumklorid
- Stoffer på kandidatlisten*
- Stoffer som er evaluert i EU til å være PBT–stoffer (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB-stoffer (very persistent and very bioaccumulable), i henhold til kriteriene i bilag XIII i REACH (Forordning 1907/2006/EF).
- Stoffer som kan anses å være potensielt hormonforstyrrende i kategori 1 eller 2 på EU's prioritetsliste over stoffer, som skal undersøkes nærmere for hormonforstyrrende effekter. Se følgende link: *http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf*
- Nanopartikler (fra nanomaterialer**)

**Kandidatlisten finnes på ECHAs hjemmeside: http://echa.europa.eu/candidate-list-table*

***Nanomaterial/-partikler definieres i henhold til EU kommisjonens definisjon av nanomaterialer datert den 18. oktober 2011, med unntak at grensen for partikkelstørrelse-fordelingen er satt til 1%, "Et naturlig, tilfeldig oppstått eller framstilt materiale som inneholder partikler i ubundet eller aggregert form der minst 1% av partiklene har en eller flere ytre dimensjoner i størrelsesorden 1-100 nm." Eksempel er ZnO, TiO_2, SiO_2, Ag og lapponitt med partikler i nanostørrelse i konsentrasjoner over 1 %. Polymeremulsjoner regnes ikke som nanomateriale.*

☒ Utfylt og underskrevet erklæring fra produsent (bilag 1).

☒ Utfylt og underskrevet erklæring fra råvareleverandør (bilag 2).

O9 Tensider, lett aerob og anaerob nedbrytbare

Alle tensider skal være lett aerobt nedbrytbare i henhold til OECD testmetode nr 301 A-F i OECD guidelines for testing of chemicals eller andre tilvarende metoder.

For produkter til bruk offshore, det vil si produkter som kan risikere å renne direkte ut til sjøvann, skal tensidene også være lett nedbrytbare i henhold til OECD 306 eller OECD 301.

Alle tensider skal være anaerobt nedbrytbare, hvilket betyr minst 60 % nedbrytbarhet under anaerobe forhold, i henhold til ISO 11734, ECOTOC nr 28 eller tilsvarende testmetoder.

Dokumentasjon skal i første rekke henvise til DID-listen datert 2014 eller senere. For tensider som ikke omfattes av lises kan annen dokumentasjon for eksempel testrapporter eller litteraturreferanser brukes (bilag 4).

☒ For hvert tensid skal der fremlegges dokumentasjon som viser at tensidet er lett biologisk nedbrytbart samt anaerobt nedbrytbart i henhold til kravet ovenfor.

O10 Aerob nedbrytbarhet, aNBO

Mengden av organiske stoffer som ikke er aerobt nedbrytbare, aNBO, i henhold til DID-listen, får ikke overstige 0,6 g/liter bruksløsning.

For stoffer som ikke omfattes av DID-listen kan annen dokumentasjon i henhold til bilag 4 fremvises.

☒ Beregning av total mengde organiske stoffer som ikke er aerobt nedbrytbare (aNBO) i bruksløsningen i henhold til DID-listen. Parameterne og beregningsformlene som er nødvendig for dokumentasjon av kravet finnes i bilag 4.

DID-listen: Detergents Ingredients Database.

O11 Anaerob nedbrytbarhet, anNBO

Mengden av organiske stoffer som ikke er anaerobt nedbrytbare, anNBO < 0,6 g/liter bruksløsning.

Tensider er unntatt fra dette kravet, men omfattes av krav O9.

For stoffer som ikke omfattes av DID-listen kan annen dokumentasjon i henhold til bilag 4 fremvises.

✉ Beregning av total mengde organiske stoffer som ikke er anaerobt nedbrytbare i henhold til DID-listen. Hvis stoffet ikke finnes på DID-listen, skal annen dokumentasjon fremvises i henhold til bilag 4.

DID-listen: Detergents Ingredients Database.

O12 CDV (Kritisk fortynningsvolum)

Produktets kritiske fortynningsvolum (CDV) må ikke overstige 1.500.000 (CDV-akutt/liter bruksløsning).

CDV akutt beregnes ut fra formelen nedenfor og beregnes for samtlige stoffer i produktet.

$CDV_{akutt} = \sum (dose_i \times DF_i \times 1000 / TF_{akutt})$

Der:

$dose_i$ = *den inngående mengde av det enkelte stoff* $_i$

DF_i = *nedbrytningsfaktoren for stoff* $_i$ *som fremgår av DID-listen*

TF_{akutt} = *akutt toksisitetfaktor for stoff* $_i$ *som fremgår av DID-listen.*

Beregning av CDV utføres på høyst angitte bruksløsning (g/liter bruksløsning).

Dokumentasjon skal i første rekke henvise til DID-listen datert 2014 eller senere. For stoff som ikke omfattes av listen kan annen dokumentasjon for eksempel testrapporter eller litteraturreferanser brukes.

✉ Beregning av $CDV_{(akutt)}$ for produktet på bakgrunn av samtlige inngående stoffer. På Nordisk Miljømerkings hjemmesider kan hentes et regneark som kan brukes til beregningen.

1.2 Effektivitet

O13 Brukerrapport

Produktets effektivitet skal dokumenteres med brukerrapporter (se bilag 3). Produktet skal have været benyttet av minst 5 relevante industrielle brukere innen for produktets bruksområde i en tidsperiode, som representerer produktets anvendelsesfrekvens (det vil si produktet skal være benyttet gjentatte ganger).

✉ Det skal sendes inn minst 5 brukerrapporter (som utformet i bilag 3) fra minst 5 relevante industrielle brukere av produktet. Brukerrapportene skal vise, at alle 5 brukere er tilfredse med produktet.

1.3 Emballasje og informasjon

O14 PVC i emballasje

PVC og annet halogenert plast skal ikke inngå i emballasjen eller emballasje-komponentene (inklusive kapsler, lokk, pumper og etiketter).

✉ Erklæring fra produsent. Emballasjeoversikt med angivelse av emballasjetype.

O15 Merking av emballasje

Plastemballasjen skal ha opplysninger om hvilke komponenter og materialer emballasjen består av og hvordan de skal sorteres. De kan være merket i henhold til Europeiske Standarder (for eksempel DIN 6120 del 2), anbefalinger fra nasjonale innsamlingsmyndigheter eller tilsvarende.

Kapsler, lokk og pumper er unntatt fra dette krav.

✉ Kontrolleres på kontrollbesøk. Alternativt: Bilde av produktets merking eller datablad hvor merking fremgår. Merking kan også fremgå av etiketten, hvis dette suppleres med dokumentasjon for plasttype fra emballasjeprodusent.

O16 Informasjon til brukeren og utforming av emballasje

En teknisk beskrivelse til produktet eller informasjon som følger med produktet der følgende informasjon skal fremgå:

- Produkttype og bruksområde
- Anbefalt dosering ved normal bruk og normal smuss (gjelder for produkter som skal fortynnes før bruk).
  Anbefalt dosering kan angis som f.eks. antall dl, pumpeslag eller antall kapsler.
- Beskrivelse av hvordan brukeren unngår kontakt med produktet, for eksempel ved bruk av verneutstyr.

Informasjonsteksten på emballasjen/produktdatabladet skal følge EU's direktiv vedrørende innholdsdeklarasjon Regulation (EC) No 648/2004 of the European Parliament and of the Council, appendix VII.

Produktets bruksområde skal være i overensstemmelse med det område som produktet er testet på.

Emballasjen til høykonsentrerte produkter skal være utformet slik at brukeren ikke risikerer å komme i kontakt med produktet. Dette skal fremgå av den tekniske beskrivelsen/bruksanvisningen som følger med produktet.

Hvis produktet etter bruk betraktes som miljøfarlig avfall (som f.eks. penselrens) så skal det på etiketten stå at produktet skal bortskaffes som miljøfarlig avfall.

EU's direktiv vedrørende innholdsdeklarasjon Regulation (EC) No 648/2004 of the European Parliament and of the Council, appendix VII.

✉ Teknisk beskrivelse, sikkerhetsdatablad, produktblad og/eller etikett som viser informasjonsteksten.

2 Kvalitets- og myndighetskrav

For å sikre at Svanens krav oppfylles skal følgende rutiner være implementert.

Hvis foretaket har et sertifisert miljøledelsessystem i henhold til ISO 14 001 eller EMAS, der følgende rutiner er implementert, er det nok at den akkrediterte revisoren dokumenterer at kravene implementeres.

O17 Ansvarlig for Svanen

Det skal være en person på bedriften som har ansvar for at Svanens krav oppfylles samt en kontaktperson mot Nordisk Miljømerking.

✉ Organisasjonsstruktur som viser ansvarlig for ovenstående.

O18 Dokumentasjon

Lisensinnehaveren skal kunne fremvise kopi av søknaden samt fakta- og beregningsunderlag (inklusive testrapporter, dokument fra underleverandører og lignende) for den dokumentasjon som sendes inn i forbindelse med søknaden.

🔑 Kontrolleres på stedet.

O19 Det industrielle rengjøringsmiddelets kvalitet

Lisensinnehaveren skal garantere at kvaliteten i produksjonen av de Svanemerkete industrielle rengjørings- og/eller avfettingsmiddelet ikke forringes under lisensens gyldighetstid.

✉ Rutiner for å sammenfatte og ved behov redegjøre for reklamasjoner/klager vedrørende kvaliteten på de Svanemerkede industrielle rengjørings- og avfettingsmidler.

O20 Planlagte endringer

Planlagte produktmessige og markedsmessige endringer som påvirker Svanens krav skal skriftlig meddeles Nordisk Miljømerking.

✉ Rutiner som viser hvordan planlagte produktmessige og markedsmessige endringer håndteres.

O21 Uforutsette avvik

Uforutsette avvik som påvirker Svanens krav skal skriftlig rapporteres til Nordisk Miljømerking samt journalføres.

✉ Rutiner som viser hvordan uforutsette avvik håndteres.

O22 Sporbarhet

Lisensinnehaveren skal ha sporbarhet på det Svanemerkede produktet i produksjonen.

✉ Beskrivelse/rutiner over hvordan kravet oppfylles.

O23 Retursystem

Relevante nasjonale regler, lover og/eller bransjeavtaler vedrørende retursystem for produkter og emballasje skal oppfylles i de nordiske land der de Svanemerkede industrielle rengjørings- og avfettingsmidler markedsføres.

✉ Erklæring fra søkeren om hvilke returordning selskapet har avtale med vedrørende gjenvinning/håndtering.

O24 Lover og forordninger

Lisensinnehaveren skal sikre at gjeldende bestemmelser for sikkerhet, arbeidsmiljø, miljølovgivning og anleggsspesifikke vilkår/konsesjoner følges på samtlige produksjonssteder for det Svanemerkede produktet.

Ingen dokumentasjon kreves, men Nordisk Miljømerking kan inndra lisensen hvis kravet ikke oppfylles.

Markedsføring

Miljømerket Svanen er et varemerke som er godt kjent og respektert i Norden. Det Svanemerkede produktet/tjenesten kan markedsføres med Svanemerket så lenge lisensen er gyldig.

Merket skal plasseres slik å det ikke oppstår tvil om hva merkingen betyr og slik at det fremgår at produktet er miljømerket.

Mer om markedsføring kan leses i "Regler for nordisk miljømerking av produkter" 22. juni 2011 eller senere versjoner.

Svanemerkets utforming

Svanemerket har følgende utforming:

Hver lisens får ett unikt lisensnummer som skal brukes sammen med merket.

Mer om merkets utforming kan leses i "Regler for nordisk miljømerking av produkter" 22. juni 2011 eller senere versjoner.

Etterkontroll

Nordisk Miljømerking kan kontrollere at produktet oppfyller Svanens krav også etter at lisens er bevilget. Det kan f.eks. skje gjennom besøk på stedet eller ved stikkprøvekontroll.

Viser det seg at produktet ikke oppfyller kravene kan lisensen inndras.

Hvor lenge gjelder lisensen?

Nordisk Miljømerking fastsatte kriteriene for industrielle rengjørings- og avfettingsmidler den DAG MÅNED ÅR og de gjelder til og med DAG MÅNED ÅR.

Miljømerkingslisensen gjelder så lenge kriteriene oppfylles og så lenge kriteriene er gyldige. Kriteriene kan forlenges eller justeres, i slike tilfeller forlenges lisensen automatisk og lisensinnehaveren meddeles dette.

Senest 1 år før utløpsdato, skal det meddeles hvilke kriterier som deretter skal gjelde. Lisensinnehaveren tilbys da muligheten for å fornye lisensen.

Nye kriterier

Kapittelet kompletteres etter høring.

- Vurdere CDV-krav
- Vurdere å utvide produktgruppen til å omfatte vaskesystemer.

Ordforklaringer og definisjoner

Ord	Forklaring eller definisjon
aNBO	Aerobt ikke-bionedbrytbare stof
anNBO	Anaerobt ikke-bionedbrytbare stoffer
BCF	Bioconcentration factors
CDV	Critical Dilution Volume - kritisk fortynningsvolum.
CMR	Stoffer som er klassifisert som enten karcinogene, kimcellemutagene eller reproduksjonstoksiske
PBT / vPvB	Persistente, bioakkumulerende, toksiske/ meget persistente og meget bioakkumule-rende (Persistant, Bioaccumulative, Toxic/very Persistant and very Bioaccumulative)
SVHC	Substances of very high concern
VAH	Volatile Aromatic Compounds, flyktige aromatiske forbindelser, som utgjør en delmengde av VOC.
VOC	Volatile Organic Compounds, flyktige organiske forbindelser
DID-liste	Detergents Ingredients Database list DID-listen, datert 2014

Bilag 1 Produsentens/ leverandørens deklarasjon om produktets innhold

Denne erklæring er basert på den kunnskap vi har tilgjengelig om produktet, basert på test- og/eller erklæringer fra råvareprodusenter, ved søknadstidspunkt.

Produktnavn:
Produkttype:

Som inngående stoff regnes, med mindre annet er angitt, alle stoff i produkter, også tilsatte additiver i råvarene (f.eks. konserveringsmidler og stabilisatorer), men ikke forurensinger fra råvareproduksjonen.

Som forurensninger regnes rester fra råvareproduksjonen som inngår i det ferdige produkt i konsentrasjoner under 100 ppm (0,0100 vektprosent, 100 mg/kg), men ikke stoffer som er tilsatt en råvare bevisst eller med et formål, uansett mengde.

Forurensninger på råvarenivå i konsentrasjoner over 1,0% i råvaren regnes som inngående stoffer. Kjente fraspaltningsprodukter av inngående stoffer som har en funksjon i produktet, regnes også som inngående stoffer.

Inngår noen av følgende stoff i produktet?

	Ja / Nei
APEO og APD (alkylphenol etoksilater og alkylphenol derivater)	
EDTA (Etylenediamintetraacetat og dets salter) og DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)	
Organiske klorforbindelser og reaktivt klor	
Halogenerte og aromatiske løsningsmidler	
Ftalater	
Fargestoffer	
Parfyme	
Kvartenære ammouniumforbindelser som ikke er nedbrytbare	
Benzalkoniumklorid	
Stoffer på kandidatlisten*	
Stoffer som er evaluert i EU til å være PBT–stoffer (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB-stoffer (very persistent and very bioaccumulable), i henhold til kriteriene i bilag XIII i REACH (Forordning 1907/2006/EF).	
Stoffer som kan anses å være potensielt hormonforstyrrende i kategori 1 eller 2 på EU's prioritetsliste over stoffer, som skal undersøkes nærmere for hormonforstyrrende effekter. Se følgende link: *http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf*	
Nanopartikler (fra nanomaterialer**)	

**Kandidatlisten finnes på ECHAs hjemmeside: http://echa.europa.eu/candidate-list-table*

***Nanomaterial/-partikler definieres i henhold til EU kommisjonens definisjon av nanomaterialer datert den 18. oktober 2011, med unntak at grensen for partikkelstørrelse-fordelingen er satt til 1%, "Et naturlig, tilfeldig oppstått eller framstilt materiale som inneholder partikler i ubundet eller aggregert form der minst 1% av partiklene har en eller flere ytre dimensjoner i størrelsesorden 1-100 nm." Eksempel er ZnO, TiO2, SiO2, Ag og laponitt med partikler i nanostørrelse i konsentrasjoner over 1 %. Polymeremulsjoner regnes ikke som nanomateriale.*

Produsentens / leverandørens underskrift

Sted og dato	Firma
Underskrift, kontaktperson	
Navn kontaktperson (store bokstaver)	Telefon

Bilag 2 Råvareprodusentens / råvare-leverandørens deklarasjon om råvarens innhold

Denne erklæring er basert på den kunnskap vi har tilgjengelig om produktet, basert på test- og/eller erklæringer fra råvareprodusenter, ved søknadstidspunkt.

Produktnavn:
Produkttype:

Som inngående stoff regnes, med mindre annet er angitt, alle stoff i produkter, også tilsatte additiver i råvarene (f.eks. konserveringsmidler og stabilisatorer), men ikke forurensinger fra råvareproduksjonen.

Som forurensninger regnes rester fra råvareproduksjonen som inngår i det ferdige produkt i konsentrasjoner under 100 ppm (0,0100 vektprosent, 100 mg/kg), men ikke stoffer som er tilsatt en råvare bevisst eller med et formål, uansett mengde.

Forurensninger på råvarenivå i konsentrasjoner over 1,0% i råvaren regnes som inngående stoffer. Kjente fraspaltningsprodukter av inngående stoffer som har en funksjon i produktet, regnes også som inngående stoffer.

Inngår noen av følgende stoff i råvaren?

	Ja / Nei
APEO og APD (alkylphenol etoksilater og alkylphenol derivater)	
EDTA (Etylenediamintetraacetat og dets salter) og DTPA (dietylenetriaminepentaacetat)	
Organiske klorforbindelser og reaktivt klor	
Halogenerte og aromatiske løsningsmidler	
Ftalater	
Fargestoffer	
Parfyme	
Kvartenære ammouniumforbindelser som ikke er nedbrytbare	
Benzalkoniumklorid	
Stoffer på kandidatlisten*	
Stoffer som er evaluert i EU til å være PBT–stoffer (Persistent, bioaccumulable and toxic) eller vPvB-stoffer (very persistent and very bioaccumulable), i henhold til kriteriene i bilag XIII i REACH (Forordning 1907/2006/EF).	
Stoffer som kan anses å være potensielt hormonforstyrrende i kategori 1 eller 2 på EU's prioritetsliste over stoffer, som skal undersøkes nærmere for hormonforstyrrende effekter. Se følgende link: *http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf*	
Nanopartikler (fra nanomaterialer**)	

**Kandidatlisten finnes på ECHAs hjemmeside: http://echa.europa.eu/candidate-list-table*

***Nanomaterial/-partikler definieres i henhold til EU kommisjonens definisjon av nanomaterialer datert den 18. oktober 2011, med unntak at grensen for partikkelstørrelse-fordelingen er satt til 1%, "Et naturlig, tilfeldig oppstått eller framstilt materiale som inneholder partikler i ubundet eller aggregert form der minst 1% av partiklene har en eller flere ytre dimensjoner i størrelsesorden 1-100 nm." Eksempel er ZnO, TiO2, SiO2, Ag og laponitt med partikler i nanostørrelse i konsentrasjoner over 1 %. Polymeremulsjoner regnes ikke som nanomateriale.*

Råvareprodusentens / råvareleverandørens underskrift

Sted og dato	Firma
Underskrift, kontaktperson	
Navn kontaktperson (store bokstaver)	Telefon

Bilag 3 Brukerrapporter (O13)

Opplysninger om produktet

Fullstendig produktnavn
Produsent
Bruksområde

Brukertest av produktet

Produktet er testet ut innenfor produktets bruksområde over en tidsperiode som representerer produktets bruksfrekvens.

Dosering (enhet g/l bruksløsning)	(g/l bruksløsning)
Er doseringen i henhold til produsentens anbefalinger?	Ja/Nei
Testperiode	Start dato: Slutt dato:
Hvor mange ganger er produktet anvendt i den angitte testperioden?	

Vurdering av produktet

Produktet er vurdert visuelt etter avsluttet testperiode (angitt ovenfor). Produktets effektivitet ansees å være:

Ikke tilfredsstillende	☐
Tilfredsstillende	☐
Svært tilfredsstillende	☐
Andre kommentarer til vurdering av produktet:	

Opplysninger om brukerstedet

Virksomhet	
Adresse	
Kontaktperson	Tittel
Telefon	e-mail
Sted og dato	Signatur

Bilag 4 Analyser, testmetoder og beregninger

Krav til analyselaboratoriet

Følgende krav gjelder tester vedrørende økotoksiske effekter og Challengetester.

Analyselaboratoriet skal oppfylle de almen e kravene i henhold til standarden EN ISO 17025 eller være et offisielt GLP-godkjent analyselaboratorium.

Søkerens analyse- eller målelaboratorium kan godkjennes for gjennomføring av analyser og målinger, inkludert Challengetest, dersom:

- myndighetene overvåker prøvetakings- og analyseprosessen, eller om
- produsenten har et kvalitetssystem der prøvetaking og analyser inngår og som er sertifisert i henhold til ISO 9001 eller ISO 9002, eller om
- produsenten kan vise til at det finnes overensstemmelse mellom egne tester og en upartisk testorganisasjon dokumentert gjennom en parallell-test – samt at produsenten tar prøver i henhold til en fastlagt prøvetakingsplan.

Produsentens testlaboratorium kan godkjennes for å gjennomføre testing for å dokumentere effektivitet dersom følgende tilleggskrav er oppfylt:

- Miljømerkingsorganisasjonen må være i stand til å overvåke gjennomføringen av en test.
- Miljømerkingsorganisasjonen må ha tilgang til alle opplysninger om produktet.
- Prøvene må ikke kunne identifiseres av test laboratoriet.
- Gjennomføring av effektivitetstesten skal være beskrevet i kvalitetssikrings-systemet.

Challenge test (O5)
Challenge-test er en massebetegnelse for tester for å bestemme den rette/nødvendige mengden konserveringsmidler i produkter. Dette gjøres ved å tilsette ulike konsentra-sjoner (2 %, 1 %, 0,5 % og 0,25 %) konserveringsmidler til en serie/rekke prøver samt en prøve uten tilsatt konservering. Prøvene tilsettes en blanding av bakterier, gjær- og mugg-sopper og testes for tilvekst av disse organismene. Perioden for hvor lenge en test pågår kan variere avhengig av hva man vil teste og ved hvilke testforutsetninger testen gjennomføres ved, som hvilke organismer man tester på (avhenger av hvordan produktet skal brukes i sluttfasen), pH, temperatur osv (slike parametre er ikke spesifisert i Challengetester). De laveste konsentrasjonene av konserveringsmiddel der det ikke forekommer tilvekst, er den rette/optimale mengden konserveringsmiddel for produktet. Ulike produsenter og leverandører av konserveringsmiddel har ulike Challenge test/metoder som de bruker for å bestemme rett innhold av konserveringsmidler, som f.eks. Koko Test (Test Method SM 021), USP Challenge Test (US Pharmacopoeia) og CTFA Challenge Test (Cosmetics Toiletries and Fragrance Association).

Kritisk fortynningsvolum (CDV)
Det kritiske fortynnelsesvolum (CDV) beregnes i henhold til følgende formel:

CDV= 1000 * Σdose (i) * DF(i)/TF(i)

Dose(i) = Dosering av komponent i, uttrykt i g/liter bruksløsning

DF(i)= Nedbrytningsfaktor for komponent i.

TF(i)= Toksisitetsfaktor for komponent i.

Metode for fastsettelse av parameterverdier for komponenter som ikke inngår i DID-listen
De angitte parameterverdiene skal anvendes for alle komponenter som finnes i DID-listen og henvisninger til den skal angis. Et unntak gjøres dog for fargestoff, der ytterligere testresultat godtas (se fotnoten i del A). Dersom ikke stoffet finnes på DID-listen skal parametrene beregnes utifra DID-listen del B, og dokumentasjon med bakgrunn til beregningene skal legges ved søknaden.

Følgende metode skal anvendes for komponenter som ikke inngår i DID-listen:

Toksisitet i vannmiljø
I Nordisk Miljømerking beregnes CDV på grunnlag av den akutte eller kroniske toksisitetsfaktoren og sikkerhetsfaktor.

Akutt toksisitetsfaktor (TF_{akutt})

- Beregne medianverdiene for hvert trofisk nivå (fisk, skalldyr eller alger) ut fra validerte testresultater for akutt toksisitet. Om det finnes flere testresultat for en og samme art på et visst trofisk nivå, skal medianverdien for arten beregnes først. Deretter anvendes disse medianverdier for å beregne medianverdien for det trofiske nivå.
- Den akutte toksisitetsfaktor (TF_{akutt}) er den laveste beregnede medianverdien for de trofiske nivåene dividert med sikkerhetsfaktoren (SF_{akutt}).
- TFakutt skal anvendes for å beregne det kritiske fortynnelsesvolum.

Kronisk toksisitetsfaktor ($TF_{kronisk}$)
Medianen for hvert trofisk nivå (fisk, krepsdyr eller alger) beregnes ut fra validerte testresultater for kronisk toksisitet. Hvis der for et gitt trofisk nivå foreligger flere testresultater med samme art, beregnes først medianen for arten, og denne median benyttes deretter til beregning av medianen for det trofiske nivå.

Som kronisk toksisitetsfaktor ($TF_{kronisk}$) benyttes den laveste av de beregnede medianer for de forskjellige trofiske nivåer dividert med sikkerhetsfaktoren SF_{akutt}.

$TF_{kronisk}$ benyttes til beregning av det kritiske fortynnelsesvolum.

Sikkerhetsfaktor
Sikkerhetsfaktoren (SF_{akutt}) avhenger av hvor mange trofiske nivå som det er testet og om det finnes testresultat for kronisk toksistet eller ikke. Den akutte sikkerhetsfaktoren (SF_{akutt}) og den akutte toksisitetsfaktoren (TF_{akutt}) bestemmes på følgende måte:

Data	**Sikkerhetsfaktor (SF_{akutt})**	**Toksisitetsfaktor (TF_{akutt})**
Et korttids LC50 (eller LE50)	10 000	Toksisitet /10 000
To korttids LC50 (eller LE50) fra arter som representerer to trofiske nivå (fisk og/eller skalldyr og/eller alger)	5 000	Toksisitet / 5000
Minst ett korttids LC50 (eller LE50) fra hver av de trofisk nivå	1 000	Toksisitet / 1000
En langtids NOEC (fisk eller skalldyr)	100	Toksisitet / 100
To langtids NOEC fra arter som representerer to trofiske nivå (fisk og/eller skalldyr og/eller alger)	50	Toksisitet / 50
Langtids NOEC fra minst tre arter (fisk, skalldyr og alger som representerer tre trofiske nivå)	10	10

Nedbrytningsfaktor
Nedbrytningsfaktoren defineres på følgende måte:

	DF
Lett biologisk nedbrytbar (*)	0,05
Lett biologisk nedbrytbar (**)	0,15
Potensielt nedbrytbar	0,5
Persistent	1,0

(*) Alle overflateaktive stoff eller andre komponenter som består av en serie homologer og som oppfyller kravet på lett nedbrytbarhet skal inngå i denne klassen uansett om de oppfyller kriteriet for 10-dagers vindu.

(**) Kriteriet for 10-dagersvindu er ikke oppfylt.

For uorganiske komponenter faststilles DF avhengig av den observerte nedbrytnings-hastigheten. Om komponenten brytes ned innen 5 dager: DF = 0,05, innen 15 dager: DF = 0,15 eller innen 50 dager: DF = 0,5.

- For hvert stoff i produktet skal det tydelig fremgå hvilket stoff fra listen som har blitt brukt.
- Redegjørelse av beregning av CDV-formel for hver ingrediens og CDV for komplett produkt.

For stoff som ikke finnes på DID-listen, skal det tydelig fremgå hvilke verdier som er anvendt i CDV-formel.

Ikke lett nedbrytbare stoff, aNBO
Ikke lett nedbrytbare stoff, aNBO, er organiske stoff som ikke klarer kriteriene for lett nedbrytbarhet. Verdien for aNBO angis som den totale mengden ikke lett nedbrytbare stoff i g/liter bruksløsning.

I kjemikalielisten (DID-listen) er stoff klassifisert i følgende klasser:

Kategori	**Kode**
Lett biologisk nedbrytbar	R
Potensielt biologisk nedbrytbar, men ikke lett biologisk nedbrytbar	I
Persistent	P
Ikke testet med hensyn til biologisk nedbrytbarhet under aerobe forhold	O

Som aNBO regnes organiske stoff som er i klassene I og P eller O, om ikke resultatet av nedbrytningstester for ikke testede stoff fremlegges.

Grenseverdien for om et stoff skal klassifiseres som lett eller potensielt nedbrytbart fremgår av følgende:

Klassifisert	**Testmetode**	**BOD eller CO_2**	**DOC**
Lett nedbrytbar	OECD 301 A-F	≥ 60%	≥ 70%
Potensiell nedbrytbar	OECD 302 A-C		≥ 70%

BOD (Biological oxygen demand)

DOC (Chemical oxygen demand)

Ikke anaerob nedbrytbare stoff, anNBO

Ikke anerobt nedbrytbare stoff, anNBO, er organiske stoff som ikke bryes ned under oksygenfattige forhold. Verdien av anNBO, angis som den totale mengden av ikke anaerobt nedbrytbare stoff i gram/liter bruksløsning.

I DID-listen er stoff klassifisert i følgende klasser:

Kategori	**Kode**
Ikke biologisk nedbrytbar under anaerobe forhold, dvs testet og funnet ikke nedbrytbar	N
Biologisk nedbrytbart under anaerobe forhold dvs testet og funnet nedbrytbart eller nedbrytbar fastslått gjennom analogibetraktninger.	Y
Ikke testet på biologisk nedbrytbarhet under anaerobe forhold	O

Som anNBO regnes alle organiske stoff som er klassifisert som N og O på DID-listen, om ikke resultater av anaerob nedbrytbarhetstest for ikke testede stoff beviser annet.

Om stoffet ikke er på DID-listen, skal stoffets anaerobe nedbrytbarhet dokumenteres. Som anNBO regnes alle stoff, som ikke er anaerobt nedbrytbare i henhold til ISO 11734, ECETOC nr. 28 juni 1988 eller annen vitenskapelig akseptert metode. Kravet er minimum 60% nedbrytbarhet under anaerobe forhold.

Om det mangler dokumentasjon i henhold til ovenstående krav, kan stoff, som ikke er tensid, unntas fra kravet om anaerob nedbrytbarhet om noen av tre alternativ oppfylles:

1. Lett nedbrytbart og har lav adsorpsjon(A < 25 %) eller
2. Lett nedbrytbart og har høy desorpsjon (D > 75 %) eller
3. Lett nedbrytbart og er ikke bioakkumulerbar.

Test for adsorpsjon/desorpsjon kan gjøres i henhold til OECD guidelines 106.

DID-listen
DID-listen er en felles liste for EUs Miljømerking EU Ecolabel og Nordisk Miljømerking. Listen er utarbeidet i samarbeid med interessenter fra både industrien, forbruker- og miljøorganisasjoner. Listen inneholder informasjon om giftighet og nedbrytbarhet for et antall ulike stoffer som kan tenkes brukt til produkter innen det kjemtekniske området. De stoffer som finnes på DID-listen viser ikke hvilke stoffer som finnes i miljømerkede produkter.

DID-listen kan ikke brukes som dokumentasjon for enkelte stoffers toksisitet i forbindelse med klassifiseringsreglene. Her skal opplysninger fra sikkerhetsdatablad, litteratur eller råvareprodusentene brukes.

DID-listen kan fås fra miljømerkingsorganisasjonen eller via respektive lands hjemmesider.

For disse kriterier gjelder DID-listen datert mai 2014.